

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PREȚIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—cr. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.	PREȚIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.	Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biserica si Scol'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.“

Secerea si anulu 1886.

La secere se vede, ce platesce anulu; si dupa rodurile, ce le lasa in urm'a loru cós'a si secerea se reguléza in tierile agricole trebuintiele ómeniloru.

Noi nu suntem numai tíera agricola; ci suntem si biseric'a si scóla agricola. Uniculu capitalu productivu, ce-lu avem pentru trebuintiele nóstre dilnice si pentru marile trebuintie culturali este pamentulu si bratiel'ele muncitórie in servitiulu acestui pamentu.

Si trebuintiele nóstre dilnice s'au sporitu, ér cele culturali le sporimu, si trebuie se-le sporimu noi cu tot deadinsulu, pentruca si noi voimu se traimu, si se mergem inainte cu timpulu.

Dar secerea si cós'a n'au pré glasuitu anulu acest'a de seam'a multeloru nóstre trebuintie.

Ne-a batutu pétr'a, ne-a inecatu ap'a, ér ceeace a potutu scapá de aceste done, s'a desvoltatu, precum ne spunea mai alaltaieri unu economu practic, numai precum se póte desvoltá unu omu, care in totu momentulu se lupta cu furi'a elementeloru.

Care va se dica nu este bine, si n'avem bucuri'a anului bunu in anulu acest'a!

Dar de traitu trebuie se traimu, si cá ómeni, cari nu voimu, se traimu numai de astadi pre mane; ci cari traimu, pentrucá prin traiulu nostru se-ne intemeiámu si formám unu viitoriu, trebuie se ingrijim si in anulu acest'a se-ne desvoltám, se mergem inainte pre calea culturala, pre carea am apucatu cu totdeadinsulu.

Ei dar cum? Cum se facemu, cum se dregemu, si se le carpim, cá ceeace nu ne-a datu anulu, se ne dâmu noi insine?

Traimu si noi in lume, ni se va dice, si totu astfelu dicem si noi. Trebuie se ne portám sarcinele, publice, si trebuie se ne imbracám, si se ne chranim. Èr cand nu-i de unde, nu-i, si pace buna.

Asia este. Dar cand ne vorbesce acésta porunca a lipsei, ne aducem aminte de unu cuventu din betrani, si erau cu minte betranii nostri; ér vorb'a, ce ni-o au lasatu ei ne spune ca: saculu, si daca nu

este tocm'a plinu, si tocma indesatu, totu si-da elu cheltuiél'a, daca scii, si te pricepi, cá se-lu menagezi, si se-lu cinstesci din vreme.

L'am cinstitu noi saculu si in alti ani mai buni, dar adeverulu vorbindu, l'am cinstitu de multe ori intrebuintiandu-lu pentru lucruri, cari nu lasa urme si róde dupa densele, ci se trecu pré iute, fara se ne faca multa bucuria.

Lips'a face pre omu totdeaun'a mai cugetatoriu si mai seriosu. Si nu-i vorba, cugetám noi, si multa seriozitate ne-a impusu trecutulu, si ne dictéza presentulu. In punctulu acest'a inse idealulu este fórte departe de totu omulu. Cugetarea si seriozitatea, cá medilóce, cari duc pre omu la deseversire sunt in mersulu loru fara sfersitu, intocma ca si precum nesfersita este calea omului spre deseversire.

Ómeni suntem si noi, si omeni'a a fost si este caracteristic'a romanului. Cu acésta omenia am scapatu de multe rele in trecutu, cu acésta omenia le descurecám si astadi cele de descurecatu, si cu acésta omenia vom intari si pétr'a fundamentala, pétr'a cea din capulu unghiului, pentrucá maretiu sè se inaltie pre sena viitorulu neamului nostru.

Omeni'a este mam'a gandirei, si vrednici'a mamei vediendu-se numai din harnici'a feteloru sale, firescu lucru este, ca omeni'a ne va face mai spornici, in gandurile nóstre si in ale seriozitatii si in anulu acest'a. Vom cinsti mai bine cá alta data saculu dela inceputu, de cand se afla inca intrensulu totu ce am potutu aduná anulu acest'a. De alta parte gandulu nostru ne va invetiá, cá bratiel'ele muncitórie, capitalulu viu alu bisericei se nu le intrebuintiamu, si exploatám numai in servitiulu pamentului, ci si in alte lucrari totu atât de productive si de multe ori mai rentabile, cum sunt: prelucrarea acestoru producte si impartirea loru la ómenii, cari le cauta si le platescu bine. Ne vom deprinde adeca a-ne ocupá in mesura mai mare, decât ceeace s'a intemplatu pana acum, si cu alte ramuri de cascigu, cum sunt d. e. industri'a si comerziulu.

In anii buni poporul nostru din aceste părți consuma multu, bá fórte multu din rodurile muncii si pamentului seu pre ospetie, comendări, rugi si prasnice. „A datu Dumnediey,“ dice romanulu, cand este bine, „se dăm si noi, sè se bucare tóta lumea.“ In anii buni si cand lucrurile mergu bine cu economi'a pamentului, tieranulu nostru este apoi mai putien dispusu a gândi, se-si dea pre fiulu seu, se invetie o meseria seau la comerciulu, seau chiar si la vre o scóla mai inalta, ba in astfeliu de ani multi ómeni nu se ocupa nici chiar de lucrurile necesarie pentru imbunatatirile trebuintióse in sistemulu de economia.

Cand merge inse reu cu un'a, atunci i-se deschidu omului mai bine ochii se véda, cum mai mergu si altele, si aflandu-le ca mergu mai bine, i-se deschide si lui apetitululu, si-si insusiesce si elu modulu de viétia si de lucrare, pre carele lu-vede la altii.

Intre cele multe rele, pre cari le are anulu acest'a, are de siguru si o parte buna, pre carea daca o vom alege, are se ne faca multe bune in viitoriu. Ne vom deprinde a mai restrengé din trebuintiele nóstre dilnice, trecetórie, pentrucá ceeace avemu se potemu intrebuintiá pentru imbunatatiri productive, in economi'a nóstra; si in acelasi timpulu vom imbunatati cu denariulu nostru si economi'a nóstra cea mare a bisericei si a scólei, cá imbunatatindu-le pre acestea, se ne póta pune pre viitoriu la adapostu in faci'a tempestatiloru si vremuriloru grele si in faci'a aniloru rei.

Se esplotámu binele, cand este bine, in folosulu nostru, si se lucrámu si se ne ingradim in contra reului, cand acest'a vrea se intre in vetrele nóstre, este si trebue se ne fia program'a nóstra de viétia.

Vom urmá dupa acésta programa si in anulu acest'a, pentrucá „partea cea buna se ni-o alegemu.“

* * *

In mersulu economicu alu popóreloru constatatu, si netagaduitu lucru este, ca nu multimea bogatiei este ceeace face pre omu multiemitu. Din contra acésta multiemire si pre langa ea tendenti'a si capabilitatea de inaintare o gasesci de regula la omulu, carele scie cu putien se-si acopere trebuintiele, si totu ceeace intrebuintiáza din putienulu seu, intrebuintiáza astfeliu, cá se produca insutitu si inmiitu.

Fapte multe ne spunu, ca noue si in afacerile nóstre private, dar mai cu seama in viéti'a nóstra publica ne-a cam lipsitu de multe ori acestu meseciungu; si daca a suferitu lipse biserice'a si scól'a nóstra, si daca mai suferu si astadi, nu este caus'a, ca n'am avé de unde se pretempinámu aceste trebuintie, ci credinti'a nóstra, basata pre esperinti'a aniloru din urma este ca dóra pana acum nu ne-am deprinsu destulu de bine a cautá aceste medilóce.

Ér daca lips'a este ceeace face pre omu se pasiésca mai repede in mersulu seu spre civilisatiune, atunci lipsele cele multe ne vor invetiá, si ne vor dá chiar si in anulu acest'a se lucrámu, si se lasámu

urme, ca nu au remasu nentrebuintiatu pentru imbunatatiri in biserica si in scóla.

„La secere se cunoște ce platesce anulu.“

Când gandimu inse, ca omulu nu samana, si nu secera numai bucate, ci samana si secera si prin institutiunile culturali, atunci credemu, ca nu gresim, daca vom dice, cá se staruimu si in anulu acest'a, cá barem pre acestu terenu se fimu mai norocosi. Se semanamu deci lumina multa prin biserica si prin scóla, cá obtienendu pre acésta cale si in anulu, in carele ne aflámu, secerisiu mai manosu, se ne gasésca secererea campului in anii viitori in conditiuni mai favorabile, si se-na faca mai multa bucuria!

Congresulu nationalu-bisericescu.

(Continuare.)

Siedinti'a XV. *)

Presenti toti trei prelatii: arhiepiscopulu si metropolitulu Miron Romanul, episcopulu Caransebesiului Ioan Popasu si episcopulu Aradului Ioanu Metianu.

Sedinti'a se deschide la 9 óre inainte de amédi.

Dupá autenticarea protocolulu siedintiei premerse, dnulu N. Cristea face in scrisu urmatórea propunere:

„Biserice'a ortodocsa crestina alu carei scopu a fost totdeun'a a face fericiti pe crestini de sub scutulu aripiloru ei, a fost dela inceputu condusa de principiulu cá scopulu ei sublim numai atunci este cu putintia a-lu ajunge, cand cei-ce au luat asupra-si santulu oficiu de a pregati pentru fericire, vor fi pusi in positiune de a representá lumin'a cea adeverata inaintea ómenilor.

„Din acestu motivu purcediend, biserice'a ortodocsa crestina a si pretinsu dela fetiele bisericesci cu rigóre, cá viétia lor se fie modelu nu numai in biserica, ci si in statu si in societate.

„Cat pentru biserica si statu vederile bisericii ortodocse crestine, conform caror'a s'au regulatu datorintele fetielor bisericesci, au remas nestramutate: predicatori ai cuventulu si administratori ai taineloru, credinciosi stapaniloru, caci dupa apostolulu Pavelu, tóte vin dela Dumnedeu. Cat pentru positiunea sociala inse, anumitu in aceea-ce privesce casatori'a lor, biserice'a ortodocsa crestina a regulat'o tienendu contu si de impregiarile si necesitatile timpuriloru.

„Caci pe cand in secolii cei dintai ai crestinatii s'a disu: Se cade episcopulu se fiu alu unei muieri barbat, cas'a s'a binechivernisandu-si, feciori avend ascultatori cu tóta cucernici'a (I epist. catra Timoteiu c. 3, v. 2, 4, si 5.), Episcopulu ori presbiterulu ori diaconulu muieria s'a se nu o lapede sub cuvent de evlavie, ér de o va lapeda, sè se lipséasca de impartesirea bisericesca, si de vá perseverá, sè se depuna (Can. Apost. 5). In secolulu alu

*) Dupa „Telegrafulu Romanu.“ Red.

sieptelea casatori'a se oprește și episcopiloru din Afric'a, celoru din urma episcopi, cari mai erau casatoriti (can. 12 al sinodului ecum.) ér presbiterii și diaconii inca și in secolulu alu patrulea au fost reduși la o casatorie.

„Deci :

„Considerand, că biserica ortodoxa creștina in punctulu casatoriei fetiiloru bisericesci, in decursulu timpuriloru a ținutu contu de impregiurari și necesitati ;

„Considerand, ca dupa cum se vede din can. 12 alu sinodului ecuminecu VI sfintii parinti variatiunile atinse in urma privitoare la casatori'a fetiilor bisericesci, nu le-au ținutu ca ar fi „spre stricarea sean surparea celoru legiuite de Apostoli ;“

„Considerand de alta parte, că fiind casatori'a o taina santa, recunoscuta de biserica că asediamentu dumnediescu, nu pôte veni, precum nu vin nici alte taine, cari se repetiescu in nici o contradictiune cu tain'a preotiei și daca cineva o ar primi și dupa tain'a preotiei ;

„Considerand mai departe, că fetiele bisericesci, supuse fiind prin admiterea la o casatorie greutator familiare, nu scapa de densele intrand in statul veduviei, ci in multe casuri acele greutati se sporescu ;

„Considerand in fine, că statulu veduviei in unele casuri deschide calea la suspectari și la situatiuni compromitiétóre, cari nu numai că compromitu, dar dau și privilegiu la smintéla și la promovarea imoralității, congresulu se decida :

„1. Preaveneratul sinod arhierescu alu metropoliei nóstre este rugatu a luá cestiunea casatoriei fetiilor bisericesci, intrucat aceste nu sunt legate prin vre-unu votu specialu, in deosebita consideratiune, și a gasi modalitatea corespundietóre, prin care restrictiunea casatoriei se fie inlaturata și fetiele bisericesc fara de a perde dreptul la functiune, se se póta impartesi de beneficiulu tainei casatoriei, că și ceialalti creștini ai bisericii nóstre ortodoxe creștine.

„2. Hotarirea ce Preaveneratul Sinodu arhierescu o va luá in cestiunea acést'a, se o comunice congresului celui mai de aprópe.“

Acésta propunere se preda comisiunii bisericesci.

La ordinea dilei urméza raportulu comisiunei scolare.

Referentulu acestei comisiuni dl N. Zigrea raportéza asupr'a reprezentatiuniloru consistoriiloru eparchiale *in privinti'a rescriptului ministrului de culte și instructiune publica* ddto 13 Iulie 1885 Nr. 21. 120, care cu alterarea autonomiei bisericii noastre, dispune ca *tóte cauzele disciplinare ale invetiatoriloru nostri confesionali*, cari s'ar terminá cu destituirea acelor'a — inainte de executarea sentintiei finale *se fia supuse revisuirii și aprobarii ministeriale.*

Comisiunea scolară face in acésta privintia urmátorea *propunere :*

„Considerand, că prin acésta dispositiune ministeriale in deciderea afaceriloru judiciare ale invetiatoriloru nostri confesionali ministrulu de culte și instructiune publica se institue pe sine in biserica nóstra autonoma de instantia judiciara suprema, prin ceea-ce de-o parte este vatemata autonomi'a bisericii recunoscuta și garantata in articolulu de lege IX din 1868 și pe bas'a acelu'a in statutulu organicu prevediutu cu sanctionarea altissima, unde atāt in clausul'a de sanctiune, cat și in punctele I și VI ale dispositiuniloru generale este deplinu garantata autonomi'a și precis rezervata jurisdicțiunea inepedenta a bisericii nóstre in tóte afacerile judiciare bisericesci și scolare ; considerand mai departe, că dupa § 158 din legea fundamentala „Statutul organicu“ in biserica nóstra autonoma, organulu suprem judecatorescu este consistoriulu metropolitan — ér' dupa §§ 131 și 197 din statutulu organicu forurile judecatoresci instituite pentru deciderea cauzeloru disciplinare in contr'a invetiatoriloru nostri confesionali sunt consistoriile eparchiale și consistoriulu metropolitanu, acést'a in instanti'a ultima pentru deciderea finala a acelor'a ;

„In fine considerand, că § 138 din articolulu de lege 38 din 1868, pe care se baséza ministrulu in rescriptulu seu, reguléza numai afacerile judiciare ale invetiatoriloru comunali și de statu ér in privinti'a deciderii cauzeloru disciplinare ale invetiatoriloru nostri confesionali nici dupa dispositiunile legii tierii de instructiune, dar nici dupa clausul'a de sanctiune a statutului organicu de feliu nu se rapórtă și nu se pôte aplicá ; — din aceste consideratiuni, congresulu constatand, că prin rescriptulu ministerialu sus-amințitu e alterata autonomi'a bisericii nóstre in afacerile judiciare invetiatoresci, — *indruma pe consistoriulu metropolitanu ca prin o remonstratiune in numele bisericii intregi metropolii pe bas'a motiveloru expuse se róge cu urgentia pe ministrulu de culte și instructiune publica, spre a-si revocá rescriptulu sus-citatu și se incunoscintieze despre acea și pe organele sale subalterne.*

Fatia cu propunerea comisiunii Dr. I. Gall propune :

„Congresulu desbatendu caus'a afa din partea s'a, că acea dispositiune a ordinatiunii ministeriale ddto 13 Iulie 1885 nr. 21.120, in care se pretinde, că sentintiele aduse de consistoriu, prin cari se enuntia destituirea unui invetiatoriu confesionalu din postulu seu, se se substérna inainte de expedare și executare ministrului reg. ung. de culte și instructiune publica spre intarire, sta in contradicere cu dispositiunile cuprinse in capit. III. din articlulu de lege 38 din 1868 și cu §§ 131 și 197 din statutulu organicu, ba chiar și cu ordinatiunea disciplinara din 13 Ianu arie 1880 Nr. 32,225 și considerand, ca § 138 din art

de lege XXXVIII—1868, la care se face provocare in ordinațiunea ministeriala dtto 13 Iulie 1885 Nr. 21,120 privesce apriatu numai invetiatorii comunali si de statu ér nu pe cei confesionali, — din aceste consideratiuni: Consistorulu metropolitanu se insarcineza a se adresá prin o representatiune catra Inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica pentru schimbarea dispositiunii expuse in acésta ordinațiune ministeriala amesuratu citatei legi XXXVIII din 1868 si stat. organic.“

Dl Cor. Brediceanu, face din nou propunerea, pe care a facut'o in siedintia a XIII dela 3 Iulie si pe care am reprodus'o in raportulu respectivu.

La propunerea comisiunii dl C. Radulescu face urmatoriulu adausu. Remonstratiunea o va predá d-lui ministru deputatiunea incrediuta cu reprezentarea in caus'a ajutoriului de statu.

Punendu-se la votu propunerile deputatilor Dr. Gall si C. Brediceanu, acele se resping si se primesc propunerea de mai sus a comisiunii.

Tot raportorulu Nicolau Zigre referéza asupr'a aretării consistoriului din Oradea-mare, dtto 29 Maiu a. c. Nr. 543 despre ingerenti'a organeloru statului in aplicarea s'au amovarea invetatoriloru dela scólele nóstre confesionale, si anume cá inspectorul de scóle alu comitatului Bihor, Sipos Orbán din propri'a s'a autoritate a impedecatu alegerea de invetatoriu in comun'a nóstra bisericesca Darvasiu sustienendu in oficiu pe unu individu necualificatu si ca comitetulu administrativu alu comitatului Bihor fara áscultarea organeloru bisericesci in comun'a bisericesca Capaln'a a restituitu in oficiu pe unu invetatoriu necualificatu.

La propunerea comisiunii congresulu decide: Cestiunea acést'a se considera de resolvata sub numerul precedent.

Tot acelasi raportoru cu privire la rescriptulu ministeriului de culte si instructiune publica dtto 28 Maiu 1885 Nr. 20.301, prin care se pretinde, cá in puterea articolului de lege XVIII din 1879 pe langa invetatorii aplicati inainte de anulu 1872 se se aplice invetatori suplenti pentru propunerea limbii maghiare, face urmatórea propunere:

„Din consideratiune, ca in § 3 artic. de lege XVIII din 1879 dela invetatorii nostri confesionali se pretinde din limb'a maghiara numai o cualificatiune in mesura, ca se fie in stare a propune limb'a maghiara cá studiu obligatu in tóte scólele nóstre confesionale, prin urmare acea dispositiune ministeriala, prin care se pretinde o astfelu de cualificatiune, cá invetatorii nostri se fie in stare a propune, si adeca a predá in limb'a maghiara, de o parte este abatere dela dispositiunile, clare si precise ale legii, ér de alta parte amenintia esistenti'a multoru invetatori de ai nostri si ni se face imposibilu, de a prevedé scólele nóstre cu invetatori; astfelu prin acést'a se impedeca instructiunea poporala. Mai departe considerand, ca prin dispositiunile articolului de lege

XVIII din 1879 invetatorii, cari au fost absolvatu studiile pedagogice inainte de anulu 1872 sunt scutiti de ori-ce obligamentu ulterioru in privinti'a cualificatiunii din limb'a maghiara, ér de alta parte considerand, cá aplicarea de invetatori suplenti prelanga invetatorii confesionali, cari nu sunt cualificati din limb'a maghiara, de o parte nu e prevediuta in lege, ér de alta parte priu acést'a se punu asupr'a comunelor nóstre bisericesci sarcini, pe cari nu sunt in stare a le suportá; dreptu acea: din partea acestui congresu se concrede consistoriului metropolitanu cá organu supremu administrativu alu metropoliei, cá prin o representatiune basata pe motivele premise a rugá cu tóta urgenti'a pe inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica, spre a-si modificá dispositiunile insirate mai sus, conform si in sensulu strictu alu dispositiuniloru din articolulu de lege XVIII din 1879 si respective in mesurile luate de densul a se restringe dispositiuniloru din lege.

I. Slavici: Maritu congresu! Eu nu potu primi propunerea facuta de comisiune decat cu unu adausu, asupr'a carui'a trebuie se starui.

Recunosc, cá ar fi consecuentu se primimu aceasta propunere, deórece ea este conforma cu lini'a de conduita, pe care am adoptat'o in cestiunile privitoare la relatiunile bisericeii catra stat. In cestiunea convocarii congresului, in cestiunea ajutoriului de statu si in cestiunea ordonantieii ministeriale privitoare la cauzele disciplinare ne-am marginitu a insarnicá consistoriulu sè se puna in intielegere cu guvernulu, pentru-cá prin bun'a invoiala sè inlature conflictele. In cestiunea acést'a nu putem sè ne multiamimu cu atât numai, fiindcà inca dintru inceputu am luat cu totul alta positiune. Ne aducemu cu totii aminte, cá atunci, cand s'a proiectatu legea pentru introducerea limbii maghiare cá obiect de invetiament obligatu in scólele nóstre, am cerutu se nu se creeze legea acést'a si am mersu cu acésta cerere a nóstra pana la Tronu. Ne aducem de asemenea aminte, ca Maiestatea Sa ne-a incredintiatu cá guvernulu seu nu va jigni drepturile si autonomi'a nóstra. Prevederile nóstre inse s'au realizatu. Ne am supusu legii, desi ea s'a creatu in ciud'a staruintieloru nóstre, ne supunem si acum, dar guvernulu merge mai departe decat legea. Legea ne cere se dam fie carui copilu putintia de a invetia in scolile nóstre limb'a maghiara; ministrulu cere se introducemu limb'a maghiara nu numai cá obiectu de invetiamentu ci cá limba de propunere, paralelu cu cea romana, si cine mai scie? — póte chiar si cá singura limba de propunere. De acést'a ne-am temutu dintru inceputu. Noi ne-am facut scolile si le sustinem, pentru cá in ele copiii nostri sè-si desvolte aptitudinile intelectuale si se castige cunoscintiele, de cari vor avea trebuintia in viati'a practica, le-am facut si le sustinem, cá prin ele se ne cream unu publicu cetitoriu pentru desvoltarea literaturii nóstre: se mai invetie acum prelanga acést'a

si limb'a maghiara, nu ne pasa, dar sè se sacrifice scopurile culturale pentru unu lucru, pe care legea nu-lu cere, dela noi. Nici dintru inceputu nu ne-am opus fatia cu cele ce se cuprindeau in lege, ci ne temeamu de intentiunile cu cari s'a proiectatu legea, si cari aveau se fie hotarióre la aplicarea ei. Aceste intentiuni le vedem astadi cu totii, ministrulu cere dela noi mai multu decat ceea ce in virtutea legii are dreptulu de a cere, si daca nu ne putem intielege cu elu trebuie se apelam la acei'a, cari au facutu legea, la parlamentu si in cele din urma la Coróna, care a sanctionat'o, cá se vedem daca o intielegu tot ca noi, si se aretam, cá intentiunile, de cari ne-am temutu iesu la iveala in aplicarea legii.

Presedintele : Invita pe vorbitoriu se aléga espre-siuni mai putienu aspre, fiindcà nu vorbesce intr'unu parlamentu ; se nu tréca anumite margini, fiindcà nu suntem statu in statu.

I. Slavici : Sunt aici, pentru-cá se esprimu convingerile mele si adeverulu se póte marturisi pretutindenea, si aici si ori si unde. Comisiunea ne propune se facem o incercare de a ne intielege cu guvernulu. Si daca incercarea nu reusiesce ? Se mai asteptamu pana la viitórea intrunire a congresului ? Aici nu mai póte fi verb'a de intielegere ! Desvolta-rea nóstra culturala e oprita in locu, ómenii, invetia-torii nostri, sunt aruncati pe ulitie : trebuie se ne folosim de tóte mijlócele legale acum cat mai cu-rendu. Ve facu dar propunerea, cá consistoriulu se fie insarcinatu a cere intervenirea Corónei, daca nici gu-vernulu, nici parlamentulu n'ar fi tienendu sama de dreptele nóstre cereri. Acést'a e propunerea, pe care vi-o facu. Imi rezervu a-o motivá, dar ve declaru, cá sunt accesibilu pentru alta convingere, daca mi-se vor aretá argumente destulu de intemeiate.

Dr. I. Gall observa in generalu, cá precum a disu si inaltulu presidiu, noi nu suntemu destulu de obiectivi in acést'a cestiune. Noi trebuie se fim cu multa bagare de séma la ceea ce vorbim aici. Noi nici odata nu putem dice, ca guvernulu a avutu in-tentiune rea. Nu póte primi propunerea dlui Slavici, deórece calea indicata de ds'a nu ar fi constitutionala. Noi trebuie se dicem, cá daca la guvernulu nu doban-dim nici unu resultatu se mergem la diet'a terii — numai in ultim'a linie vine preainaltulu tron.

Aug. Nicóra : Dupa parerea mea obiectulu acést'a e totdeún'a atat de importantu, cá se merite o dis-cutiune mai lunga. E verb'a de unu conflictu, prin care ni se taie tóte arteriile de viatia. Eu observu cá in acéstu congresu sunt doue curente opuse. Repre-sentantii unui'a, ómeni cu inalte positiuni sociale, cari fatia cu incalcarile indreptate in contr'a autonomiei nóstre bisericesci apar pe scena cá aperatorii celoru ce ne lovescu, si se incérca a inadusi semtiulu inca nemolipsitu alu acelui curentu sanatosu si rigurosu care recere aperare prudenta, dar mai energica si mai

resoluta. E bine se fimu cat de circumspecti, dar re-soluti. Primescu adausulu dlui Slavici.

Presidiulu sustiene, cá cestiunea acést'a e ana-loga celei de mai nainte si e de parere, ca n'ar tre-bui se se lungésca discutiunea.

Dr. I. Gall in cestiune personala : Prin cele-ce le-a dis dl Nicóra eu me simtu in cátr'a atinsu. In-sinuarea, ca noi prin vadi'a nóstra ne-am incercá a inadusi unu pretinsu curentu mai sanatosu, sau a face chiar óre-care presiune in directiunea ast'a, trebuie se o respingu. Noi, cari stam mai aprópe de cercurile inalte si cari astfelu cunóscem mai bine impregiu-rarile, ne tienemu de o datorintia a informá congre-sulu despre adeverat'a stare a lucrurilor, si inten-tiunea nóstra fatia cu biseric'a numai o intentiune buna póte se fie.

I. Lenger : Eu sum cu totulu de parerea Dlui dep. C. Bredicean ; mi-asiu luá numai voi'a a mai adaoge unele impregiurari. Dloru ! Cerculu de activi-tate alu bisericii nu e numai prin acéstu actu ata-catu, ci prin multe altele, si adi avem prim'a oca-siune de a ne comunicá tóte nendreptátirile. Esista legi, cari ne garantéza drepturile, si ne circumscriu cerculu de activitate alu bisericii nóstre. Si totusi daca me uitu imprejuru, apoi potu se dicu cá abiá mai esista terenu pe care se nu fimu nendreptátiti. Ve-dem ca si intrunirea acéstu organu nu s'a notificatu totdeún'a din partea guvernulu Majestáti Sale, — acólo-i si casulu cu ajutoriulu de statu alu archidie-cesei. Avem legi, dar adi ordinatiunile ministeriale nimicescu legile. Aceste ordinatiuni mergu asia de departe, incat nu scii, cine-i mai mare in scólele nóstre confesionale, ministrulu ori biseric'a. Un'a inse sta, cá inspectorulu de scóle adi are mai mare in-fluentia asupr'a scóleloru nóstre, decât capulu bise-ricii. Se vede din tóte astea, ca ministrulu cu inten-tiune lucra in contr'a nóstra.

Presidiulu : L'asi rugá pe Dlu vorbitoriu a nu se departá dela obiectu.

I. Lengeru : Me rogu ! Ministrulu se impune chiar si la administratiunea averiloru bisericesci, (Pre-sidiulu suna clopotielul) apoi se impune cá jude in lucruri, unde nu e competentu. Trebuie deci sè se esprime óresicare neincredere fatia cu ministrulu. Ast'a e motivulu, din care spriginescu contrapropunerea de-putatului C. Bredician, cá se ne plangemu la inal-tulu tron. Dar daca s'ar intemplá se cada contra-propunerea Dlui Bredicean, declaru cá eu me alaturu la propunerea comisiunei.

Dr. Al. Mocioni : Eu numai de tot pe scurtu voi face unele reflexiuni si anume la cele dise de stimatulu domnu antevorbitoriu. Eu dicu cá daca ho-taritu ministeriulu voiesce reulu bisericii, ori-ce pasiu ar fi zadarnicu. Dar eu credu, cá pana cand avem o basa legala, de ce se ne abatemu si se mergemu pe calea presupuneriloru ? E greu a constată ce inten-tiuni are cinev'a. — Dar mai este si o alta consi-

deratiune la mijlocu : O mare parte dintre conflicte se pôte reduce dupa parerea mea la neintielegere. Acum noi constatàm neintielegerea si ne adresamu la ministru, cá se putem rectificá lucrulu. Incercarea acést'a vom face-o, si vom vedè ce resultatu va avè. Caci avem inca terene pe cari putem lucrá. Putem merge la ministru, apoi la dieta si in urma numai la tron. Primescu propunerea comisiunii, dar facu unele reflexiuni numai la motivare. Mie mie se pare cá e destulu de motivatu, cá prin ce se ataca autonomi'a bisericeii. Eu nu-mi potu inchipui unu organismu fara a avè dreptu de disciplina. Nouè ni se iá dreptulu acést'a ; prin acést'a ni se ataca autonomi'a bisericii. Si me rogu ast'a sè se accentueze in representatiune. Inca un'a. Ministrulu in rescriptulu seu se ingeréza tienend cá supraveghiéza : si iá positi'a ast'a pe bas'a unoru informatiuni private. Apoi noi cu totulu n'avem mai multu de 6—7 sentinitie de amovare din postu pana acum ; ér actele oficiale ministrulu nici-cand nu le-a cerutu spre a-se informá directu. Dreptulu de supraveghiare nu-lu pôte eserciá acel'a, care vrea sesi officieze ca judecatoriu, in acelasi lucru. La acést'a me rogu ér sè se iee privire. Cat pentru punctele esceptionate de dlu deputatu Dr. Gail, eu tienu cá ele nu cuprindu nimic vatematoriu. Aditamentulu dlui C. Radulescu lu-spirigenescu.

Dr. I. Galu : Punctele mele de manecare diferu cu totulu de cele ale dlui Lengher. Noi nu putem atribuí alta intentiune rescriptului, decât aceea ce o are. Ér acum voi se aretu ce e deosebirea între propunerea mea si cea a comisiunei. Obiectiunile mele nu-su stilare, ci in parte si esentiale. Nu dicu ca e vatematóre motivarea comisiunei, ci numai prea aspra. Si-motivéza propunerea sa si in sfersitu se dechiara in contra aditamentului dep. C. Radulescu, care daca s'ar primí, se va vedé necesitatu a repasi din comisiunea respectiva.

E. Brote nu impartiesce vederea Esc. Sale metropolitului, ca caus'a ar fi analoga celei de mainainte si ca se consuma timpulu, fara de a produce ceva in interesulu causei. E vorb'a de unu jocu de cuvinte. Consecuentiele acestei mici schimbari potu se fie fórte mari. Ne vom pomení ca acést'a ne duce acolo, ca incetulu cu incetulu se introduce limb'a maghiara cá limba de propunere in scólele nóstre. Invetiatoriulu n'are decât se o propuna la inceputu sub pretestu, ca voiesce sè se perfectionze in ea, si adi va propune in acésta limba unu studiu, mane done, si asia mai departe, apoi grij'a inspectorului reg. va fi, cá acésta pracsá sè se sustiena si pe viitoriu in scól'a respectiva. Nu potu dice, ca aici ministrulu nu a avutu o intentiune órecare. Ministrulu dispune, ca acolo, unde sunt aplicati invetiatori, cari nu posedu limb'a maghiara, sè se institue suplenti. Ce rolu o se jóce acelu suplent ? Acel'a numai de aceea va fi acolo, cá se nu se póta dice, ca invetiatoriulu a fost datu pe strada. Incetulu cu incetulu inse are se-lu scóta pe

acel'a din postulu seu. Eu aici presupunu intentiune buna, si credu, ca nu se va superá ministrulu, daca voi spune-o si eu aici, ca intentiunea ministrului e maghiarizarea. Si acést'a in intielesulu lui nu pôte se fie decât o intentiune buna, pentru acést'a lu-aplaudéza tiér'a intréga. Eu inca sunt de aceea parere, se nu dám cu bát'a in balta. Dar de acolo pana la tonulu de supunere, de sluga plecata, este inca fórte multu. Daca a-si sci, ca acea reserva fórte rezervata ar folosi ceva, ar fi adusu in viéti'a publica ori in biserica vre-unu folosu, n'asi mai dice nimicu : scim inse cu totii, ca aceea n'a avutu nici unu efectu.

Presidiulu : Facu atentu pe dlu vorbitoriu la § 41 din regulamentulu afaceriloru interne, rogu sè se tiena stensu de elu. Cele ce le dice dlu Brote, sunt lucruri frumóse, dar nu se tien de obiectu.

E. Brote ; Cá se continuu, am se observu, ca aditamentulu dlui Slaviciu mi-se pare mai importantu cá insasi propunerea comisiunii, si ca acésta propunere fara acelu adausu n'ar avea nici unu intielesu. Este o consecuentia, ca se mergemu acolo, unde am mai mersu. In aditamentu inse nici nu se dice, ca se mergem deadreptulu la Coróna, fiindca nu pôte fi exclusa posibilitatea, de a nu mai avea trebuintia se mergem la Coróna. Recomendu spre primire aditamentulu dlui Slaviciu.

I. Petricu dice, ca el n'are de gandu se faca debuturi oratorice, precum a observatu, ca facu unii domni. N'ar trebui sè se descarce tóta vin'a asupra guvernului, pentruca in ceace privesce esecutarea legiloru, organele esecutive sunt responsabile si aceste sunt acele, cari interpretéza reu legea. In contra acestor'a trebue sè se faca pasi la guvern. Spriginesce propunerea comisiunii.

V. Babesiu : Eu credu, ca chiar atuncia suntem corecti, cand ne intrebàm de intentiunea guvernului. Acei'a, cari odinióra erau in frunte, se puna la o parte prudenti'a, si se mergem cu totii mai resoluti inainte. Eu credu, ca potem fi resoluti si totodata si prudenti. Impregiurarile sunt grele, cu atât mai mare trebue se fie si prudenti'a, care nu esclude resoluti'a. Eu vedu, ca nu este nimeni in contra propunerii comisiunii, unii vreau inse, ca consistoriulu metropolitanu se fie insarcinatu a merge si mai departe, daca cere trebuinti'a. Ast'a e, incât pentru consistoriu, fórte importantu si trebuiá atunci se o facemu si la conclusele de mai nainte. Se admitemu mai bine, cá acést'a de sine se intielege si pentru cestiunea asta si pe celelalte de mai nainte. Se primimu propunerea comisiunii.

I. Slaviciu : Inainte de tóte ni s'a facutu observarea, ca tienem dietii lungi, cand discutàm intr'o cestiune atât de importanta ; unu altu domnu a disu, ca noi nu am venitu aici, cá se facem parada pe terenulu oratoricu. Eu credu ca aci fiesce-care vorbesce dupa cum pôte, unulu mai bine, altulu mai reu, vorb'a e ca trebue se ne spunemu cu cea mai buna

credintia vederile. Si aci imputari nu au locu. Eu am disu, ca sunt accesibilu pentru convingerea orisicui, daca cineva ar cu veni argumente. S'a vorbitu de prudentia si de resolutiune totodata. Nu sciu ce e imprudentu in propunerea mea. Nu mi s'a aretatu. Noi trebue se aretamu ca ni se face o mare nedreptate, si se mergemu pana la cele din urma consecuentie. Aici nu mai póte fi vorba de transactiune, ca bunaóra la ajutoriulu de statu, aici cerem se ni se faca dreptate. Ve rogu a-mi primi aditamentulu, ce l'am facutu la propunerea comisiunii.

Mai vorbindu raportorulu N. Zigrea si inca vre-o câtiva deputati la acestu obiectu, se urméza la votisare, si se primesce propunerea comisiunii scolare.

Totu acelasi raportoru referéza asupra aretarii consistoriului diecesanu din Caransebesiu despre ingerenti'a inspectoriloru regesci in alegerile de invetiatori. La propunerea comisiunii congresulu decide: Fiindu acésta ingerentia causa speciala, se aviséza consistoriulu diecesanu din Caransebesiu, ca in asemene casuri concrete insusi se iee remedii si se remonstreze la ministeriu contra ingerintieloru ilegale ale unoru sau altoru organe, de ale statului.

Siedinti'a se ridica la 2 óre dupa amédi. Procsim'a siedintia se anuntia pe Marti la 9 óre inainte de amédi.

(Va urmá.)

D i v e r s e .

† *Necrologu.* Cu inim'a infranta de durere aducu la cunoscinti'a onoratului publicu, ca unu bunu luptatoriu pre terenulu bisericii si scólei nóstre I u s t i n B o g d a n u, fost preotu in Calugari si capelanu in Crisciori a incetatu din viétia in 5/17 Iuliu 1886. Remasitiile pamentesci ale defunctului s'au depusu spre odichna eterna in 7/19 Iuliu la 5 óre. Servitiulu funebru a fost oficiatu de parintele protopresviteru tractualu *Vasiliiu Pap*, carele prin unu cuventu funebru tienutu in termini alesi dete espressionu durerii familiei si poporeniloru nostri din comunele Calugeri si Criscioru, causate prin acésta perdere. Pre reposatulu lu-deplange neconsolabil'a s'a socia, Ros'a nascuta Costina, multu obidatii sei parinti, si numeróse rudeni si amici.

Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata! —
Vasiliiu S a l ' a, invetiatoriu.

* *Pretiuulu bucateloru in piati'a din Arad.*
Vineri'a trecuta s'au vendutu bucatele aici in Arad cu urmatórele pretiuri: grâulu frumosu 7 fl. 10 cr. de mediu 6 fl. 80 cr. grâulu secaretiu 6 fl. 40 cr. secar'a 4 fl. 50 cr. orzulu 4 fl. 50 cr. ovesulu 5 fl. 10 cr. cucuruzulu 4 fl. 65 cr. maj'a metrica.

C o n c u r s e .

Conform ordinatiunei V. Consistoriu dto 2/14. Maiu 1886. Nr. 1413 se escrie concursu, pentru deplinirea parochiei nou infiintiate **Tomesti**, cu care e imbinata si postulu invetiatorescu; terminulu de alegere **7/19. Augustu a. o.**

Emoluminte anuale: in bani gat'a 200 fl. din stole si alte venit 200 fl. quartiru liberu, gradina si 5 orgii de lemne lungi din cari se va incaldi si scól'a.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati: recursele prevediute cu tóte documintele prescrise in statutu organicu si adresate comitetului parochialu, ale trimate subscrisului pana la 6/18. Augustu in Halmagiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **IOANU GROZ'A**, m. p. protopopu inspectoru de scóle.

—□—

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu class'a I inferióra gr. or. rom. din **Cianadulu-Serbescu**, protopop. **B. Comlosiului**, cot. **Torontalu**, si inspect. **Siethinului**, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **15/27 Augustu**.

Emolumintele sunt:

- 1) Salariu anualu ficu 250 fl. v. a.
- 2) 25 meti grâu clas'a II.
- 3) Pausialu scripturisticiu 5 fl.
- 4) 1 jugeru pamentu aratoriu si 200□ gradina estravilana.
- 5) Quartiru liberu.
- 6) Pentru spesele conferintieloru invetiatoresci 10 fl.
- 7) Dela inmormentari mari unde va fi poffitu 50cr. mici 20 cr. daca se aduce mortulu la biserica 1 fl.

Dela recurentii cei ce vor reflectá la acestu postu se recere ca se produca 1. Testimoniu despre absolvarea preparandiei. 2. Despre depunerea esamenului de cualificatiune cu succesu bunu. 3. Despre depunerea esamenului din limb'a maghiara, apoi a 4. Atestatu despre conduita si portarea morala de pana acum, — cei ce nu vor produce astfeliu de documinte, nu pota contá a fi luati in consideratiune. Recursele a se adresá comitetului parochialu se se trimita parintelui **Teodor Popoviciu** inspect. scol. cot. **Cenadului** in **Siethinu** (**Sajtény**).

Din siedinti'a comit. par. gr. or. rom. dela 13. Iuniu st. v. 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **TEODOR POPOVICIU**, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

Pe bas'a ordinatiunei V. Consistoriu gr. or. aradanu, de dto 17 Maiu 1885. Nr. 1639, se escrie concursu pre vacant'a statiune invetiatoresca din comun'a bisericesca romana gr. or. **Ostrovu**, ocupata pana acuma in modu provisoru, cu terminu de alegere pe **3. Augustu st. v. a. c.** pre langa urmatórele emoluminte:

1. Salariu invetiatoriului in bani gata 250 fl.
2. Conferinti'a invetiatoresca 10 fl.
3. Pausialu pentru scripturistica 6 fl.
4. Dela inmormentari unde va fi poffitu 40 cr.
5. 8 orgii de lemne, din care are a-se incaldi si chili'a de invetiamentu.
6. 4 jugere de pamentu estravilanu parte aratoriu, parte fénatie clas'a a II-a.
7. Quartiru liberu, cu gradina de 1 jugeru.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si substerne documintele prescrise conform stat. org. si normativului **Ven. Consistoriu**, totu odata a fi prevediuti cu decretu din limb'a magiara, si adresandu-se **Comitetului parochialu**, ale substerne **M. On. Dnu Dem. Marcu**, inspect. de scóle in **Birchis**.

Dela recurenti se poffesce, a se presentá in s. biserica in vr'o **Dumineca** séu serbatóre spre a-si aretá des-teritatea in cantu si tipicu.

Ostrovu, 24 Iuniu 1886.

Zinovie Covaciu, m. p. *George Paiusianu*, m. p.
presied. com. par. notariu substitutu.

In contielegere cu: **DEMETRIU MARCU**, m. p. inspectoru.

—□—

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a Jac'a (Zsáka), inspectoratul Oradiei-mari, se esprie concursu, cu terminu de alegere pe Dumineca in 3/15. Augustu a. c.

Emoluminte: 100 fl. in bani numerari; 16 cubule si dóue mesure gráu de pâne; — banii si gráu se solvescu respective mesura anticipativu in rate treilunare; — $\frac{1}{4}$ sesiune de pamentu aratoriu dimpreuna cu dreptulu de pasiunat, — pentru lucrarea pamentului comun'a bisericésca solvescu invetiatorului 15 fl.; — stóele: dela mortu mare 1 fl. dela mortu micu 50 cr., dela cununii 90 cr.; pentru conferintiele invetiatoresci are dela comun'a bisericésca trasura in natura si 60 cr. la di.; cortelu liberu cu gradina de legumi.

Recursele ajustate conformu prescrieloru statutului organicu si §-lui 6. art. XVIII din 1879, — adresate comitetului parochialu, — sè se tramita subscrisului in Zsáka p. u. Furta, pana inclusive 1/13. Augustu a. c. avendu recurrentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in biseric'a din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipiculu bisericescu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOMA PACALA, m. p. adm. protop. inspect. de scóle.

—□—

Ne presentendu se nici unu recurinte — la escrierea concursului din trecutu, — prin acést'a se escrie de nou concursu pentru indeplinirea definitiva a postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. rom. din filial'a comuna Constanti'a, apartienatóre de biseric'a opidului B.-Comlosiu; cu terminu de alegere p. 6. Augustu st. v. 1886.

Emolumintele sunt: a) in bani gat'a 63 fl., b) 30 chible gráu, c) dela fiecare inmormentare ori parastasu 20 cr., d) pae câte se vor recere pentru incaldirea localitáti de invetiamentu si a invetiatorului, e) cortetu liberu cu 1 chilie, culina si gradina de legume, f) 3 jugere de pamentu aratoriu, si anume: doue dela comuna si unulu dela dominiu, g) dela dominiu 4 orgii de lemne, cari comun'a e obligata ale aduce in curte scólei s h) tot dela dominiu 5 fl. si 4 cr. la anu.

Doritorii de a ocupá acestu postu, se aviséza a-si trimite recoursele instruite conform statutului organicu M. On. Dnu inspectoru cercualu Paul Tempea in Toraculmare — cottulu Torontal — adresate catra comisiunea scolara din Constanti'a pana in 3. Augustu st. v. a. c., si a-se presentá in vre-o duminieca séu serbatóre in biseric'a gr. or. rom. din B.-Comlosiu, spre ase face cunoscuti comunei si se dovedésca desteritatea in cantare.

Cu scirea si invoirea M. On. Dnu inspectoru cercualu de scóle Paul Tempea.

Dat din siedinti'a comisuinei scolare gr. or. rom din Constanti'a, tienuta la 30. Martiu st. v. a. c.

Julian Bogdan, m. p.
parochu ases. cons. ca pres. com. scl.

Julia Vuia, m. p.
notariu.

—□—

Se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca dela scól'a rom. gr. or. din comun'a F. Varsiandu, cerculu Siriei, cottulu Aradului cu terminulu de alegere pe 6/13. Augustu 1886.

Emolumintele: a) 100 fl. bani gat'a, b) 120 fl. pentru bucate, c) $\frac{1}{2}$ sesiune paméntu din care dóue jugere e fénatiu, d) 12 orgii de lemne din care are a-se incaldí si scól'a e) 4 fl. pentru conferintia si trasura gratuita, f) 5 fl. pentru scripturistica, g) 26 pentru curatoru h) dela inmormentári, unde va fi poftitu 50 cruceri, si in fine cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu sunt avisati a-si tramite petitiunile lor pana 2 Aug. v. a. c. inspectorului Georgiu Popoviciu in Ménes per Gyrok, dovedindu ca sunt romani de religiunea gr. or. ca au prestatu esamenulu de cualificatiune si celu din limb'a magiara cu calculu bunu; ér daca au servitu ca invetiatoriu atestatu de conduita.

Competentii, cari vor documentá ca sunt versati in gradinaritu, stuparitu, precum si acei'a cari vor dovedí ca sunt capaci a instruí cor pe note vor fi preferiti.

Competentii sunt poftiti a-se presentá in vre-o dumineca s'au serbatóre in s. biseric'a din F. Varsiandu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

F. Varsiandu, la 23. Iuniu 1886 v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresviterulu si inspect. cercualu.

—□—

Se escrie de nou concursu pentru ocuparea postului invetiatorescu dela scól'a confesionala gr. or. din comun'a Sinitea, cottulu Aradu, inspect. Siri'a, cu terminu de alegere pre 3/15 Augustu 1886.

Emoluminte: 1) Salariu in bani gat'a 150 fl. 2) Optu magi metrice gráu. 3) Optu magi metrice cucuruza. 4) 10 orgii lemne din care trei sunt pentru scóla. 5) Pentru conferintia 10 fl. 6) Dela inmormentari unde va fi poftitu 50 cr. 7) De scripturistica, curatitulu si incalditulu scólei se va ingrigi comun'a.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu sunt avisati a-si suscerne petitiunile lor pana in 1. Augustu v. a. c. inspectorelui Georgiu Popovictu, in Ménes per Gyrok, dovedindu ca sunt romani de religiunea gr. or. ca a prestatu esamenulu de cualificatiune si celu de limb'a ungrésca cu calculu bunu, ér daca a servitu deja ca invetiatoriu atestatu de conduita.

Competentii cari vor documentá ca sunt versati in gradinaritu, stuparitu precum si acei'a ce vor dovedí ca sunt capaci a instruí coru pe note vor fi preferiti.

Competentii sunt poftiti a se presentá in vro-o dumineca séu serbatóre in s. biseric'a din Sinitea pentru a dovedí desteritatea in cantu si tipicu.

Sinitea, la 23. Iuniu (4 Iuliu) 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu cercualu.

—□—

Se escrie concursu pentru ocuparea postului invetiatorescu dela scól'a confesionala gr. or. din comun'a Aranégú, Cottulu Aradului, inspectoratul Siri'a, cu terminu de alegere pre 15. Augustu st. v. 1886.

Emoluminte: 1) Salariu in bani gat'a 120 fl. 2) jumetate sesiune de pamentu aratoriu, 3) pentru conferintia 10 fl. 4) pausialu 7 fl. 5) dela inmormentari 60 cr. 6) 12 orgii de lemne din care se va incaldi si scól'a.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu sunt avisati a-si suscerne petitiunile lor pana in 10. Augustu st. v. 1886. inspectorului Giorgiu Popoviciu, in Ménes per Gyrok, dovedindu ca sunt romani de religiunea gr. or. ca a prestatu esamenulu de cualificatiune si celu de limb'a ungrésca, ér déca a servitu deja ca invetiatoriu cu atestatu de conduita.

Competentii sunt poftiti a-se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in S. biseric'a din Aranégú pentru a dovedí desteritatea in cantu si tipicu.

Aranégú, 11/23. Iuniu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu cercualu.

—□—